

5de VERGADERING. — 5 JULI 1946.

Ingekomen stukken

5DE VERGADERING**VERGADERING VAN VRIJDAG 5 JULI 1946.**

(Bijeenroepingsuur 1 namiddag.)

Ingekomen stukken. — Mededeeling van een besluit der Centrale Afdeling. — Benoeming van leden en plaatsvervangende leden in een Commissie voor Voorbereiding. — Regeeringsverklaring. — Regeling van werkzaamheden.

Voorzitter: de heer van Schaik.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 81 leden, te weten:

de heeren Algera, Matser, Bierema, ten Hagen, Groen, van Sleen, van Vliet, Andriessen, van Lienden, van Dis, Mol, Roosjen, Lucas, Schouten, Verkerk, Scheps, de Ruiters, Kikkert, Zandt, Spijkers, Hooij, den Hartog, Hacke, Koersen, van der Feltz, Posthumus, van Poll, Vonk, Schilthuis, Korthals, Bruins Slot, Smeenk, J. E. Stokvis, van der Goes van Naters, jonkvrouwe Wittewaall van Stoetwegen, de heeren Serrarens, Terpstra, Stapelkamp, Vermeer, Palar, Romme, de Wilde, van der Weijden, Koenen, Bachg, mevrouw van den Muijzenberg—Willemse, Beernink, Sassen, Kortenhorst, Schermerhorn, Schmall, Smits van Oijen, Hoogearspel, Donker, Fokkema, Logemann, van der Zaal, van der Leeuw, Tuin, Borst, van den Born, Stokman, Tilanus, van den Heuvel, Krol, Haken, Dreesen, Peters, Wagenaar, van Walsum, Ruijs de Beerenbrouck, van der Brug, Meijerink, mevrouw Fortanier—de Wit, de heeren Willems, Joekes, Maenen, Steinmetz, Schoonenberg en Vorrink,

en al de heeren Ministers, behalve de heer Minister van Openbare Werken en Wederopbouw en de heer Minister zonder Portefeuille.

De **Voorzitter:** Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen:

1°. berichten van leden, die verhinderd zijn de vergadering bij te wonen:

van den heer Roolvink, wegens dringende werkzaamheden elders;

van de heeren Teulings en B. J. Stokvis;

van den heer Dassen, wegens vergadering Eereraad Unie.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen;

2°. een schrijven van den Minister van Openbare Werken en Wederopbouw van den navolgenden inhoud:

„Reeds eenigen tijd heerscht op Walcheren ontevredenheid onder de daar van buiten ingevoerde arbeiders. Een groep arbeiders gaf te kennen mij gaarne zelf daarover te willen spreken. Ik beloofde daarom Vrijdag 5 dezer op Walcheren te komen om de klachten zelf aan te hooren en te onderzoeken.

Indien ik aan mijn belofte geen gevolg geef, zou dat ongetwijfeld teleurstelling wekken. Voor de goede verstandhouding met de werkers op Walcheren acht ik uitstel daarom minder gewenscht.

Tot mijn groot leedwezen kan ik daarom niet aanwezig zijn bij het afleggen van de Regeeringsverklaring in Uwe Hooge Vergadering.”

Deze missive wordt voor kennisgeving aangenomen;

Handelingen der Staten-Generaal. — 1946 I. — II.

(Voorzitter)

3°. de volgende brieven:

„'s-Gravenhage, 2 Juli 1946.

Aan

Den Heer Voorzitter der IIe Kamer der Staten-Generaal te 's-Gravenhage.

In verband met de niet-aanvaarding mijner ontslag-aanvraag als Minister van Binnenlandsche Zaken door Hare Majesteit de Koningin neem ik bij dezen ontslag als lid der IIe Kamer der Staten-Generaal.

Geloof mij met ware hoogachting,

Beel.”

„'s-Gravenhage, 4 Juli 1946.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Binnenhof, 's-Gravenhage.

Hierbij heb ik eer U mede te deelen, dat ik ontslag neem als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Hoogachtend,
W. Drees.”

„'s-Gravenhage, 3 Juli 1946.

Hoogedelgestrengte Heer,

Door deze heb ik de eer U mede te deelen, dat ik heden aanvaard heb het ambt van Minister van Justitie, zoodat ik, in verband met artikel 99, eerste lid, der Grondwet, heb opgehouden lid te zijn van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Het zij mij vergund van deze gelegenheid gebruik te maken om U en de leden der Kamer, zoodat de Heeren Griffier, Commiezen-griffier, de overige ambtenaren en de beambten te danken voor de welwillendheid, welke ik als lid der Kamer steeds heb mogen ondervinden.

Met de meeste hoogachting verblijf ik gaarne,

Uw dw.

J. H. van Maarseveen.

Aan

den Heer Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.”

Van den inhoud van deze brieven zal door mij, voor zover zulks niet reeds is geschied, worden kennis gegeven aan den Minister van Binnenlandsche Zaken;

4°. drie Koninklijke Boodschappen, ten geleide van de volgende ontwerpen van wet:

Goedkeuring van de hernieuwde aanvaarding van de verplichte rechtspraak overeenkomstig artikel 36, lid 2, van het Statuut van het Internationale Gerechtshof;

Voorschriften met betrekking tot de schrijfwijze van de Nederlandsche taal;

Regeling omtrent de verbindende kracht van eenige bezettingsregelingen betreffende de keuring van vee en vleesch.

Deze ontwerpen van wet, welke met de daarbij behorende stukken reeds zijn gedrukt en rondgedeeld, zullen worden gezonden aan de afdelingen;

5°. een missive van de Eerste Kamer, houdende mededeeling, dat zij zich heeft vereenigd met het haar door de Tweede Kamer toegezonden ontwerp van wet tot wijziging van artikel 114I der kieswet.

Deze missive wordt voor kennisgeving aangenomen;

Ingekomen stukken

(Voorzitter)

6°. een afschrift van het Koninklijk besluit van 18 Juni 1946 n°. 11, waarbij de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt gemachtigd, de in artikel 90 der Grondwet bedoelde eeden (beloften en verklaring) af te nemen van het nieuwbenoemde lid der Kamer den heer F. J. Goedhart, te Amsterdam.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen;

7°. een afschrift van het Koninklijk besluit van 2 Juli 1946, n°. 1, waarbij:

a. het aangeboden ontslag van de heeren:

dr. L. J. M. Beel, Minister van Binnenlandsche Zaken,

prof. mr. P. Lieftinck, Minister van Financiën,

dr. ir. J. A. Ringers, Minister van Openbare Werken en Wederopbouw,

S. L. Mansholt, Minister van Landbouw, Visscherij en Voedselvoorziening,

ir. H. Vos, Minister van Handel en Nijverheid,

W. Drees, Minister van Sociale Zaken, en

mr. E. N. van Kleffens, Minister zonder Portefeuille,

niet wordt aangenomen;

b. met ingang van 3 Juli 1946:

op de meest eervolle wijze ontslag wordt verleend aan de heeren:

prof. ir. W. Schermerhorn als Minister-President, tevens belast met de Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk,

dr. J. H. van Royen als Minister van Buitenlandsche Zaken,

mr. H. A. M. T. Kolfshoten als Minister van Justitie,

prof. dr. G. van der Leeuw als Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,

mr. J. Meijnen als Minister van Oorlog,

J. M. de Booy als Minister van Marine en Minister van Scheepvaart a.i.,

ir. Th. S. G. J. M. van Schaik als Minister van Verkeer en Energie,

prof. dr. J. H. A. Logemann als Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen,

met dankbetuiging voor de vele en gewichtige diensten, ook onder zeer moeilijke omstandigheden aan Hare Majesteit en aan het Koninkrijk bewezen;

c. met ingang van 3 Juli 1946 worden benoemd:

tot Minister-President: dr. L. J. M. Beel, Minister van Binnenlandsche Zaken,

tot Minister van Buitenlandsche Zaken, mr. C. G. W. H. Baron van Boetzelaer van Oosterhout, Hoofd van de Directie Politieke Zaken van het Departement van Buitenlandsche Zaken,

tot Minister van Justitie, mr. J. H. van Maarseveen, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,

tot Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, dr. Jos. Gielen, Hoofdinspecteur van het lager onderwijs te Nijmegen,

tot Minister van Economische Zaken, dr. G. W. M. Huysmans, Directeur van de Maatschappij tot Financiering van het Nationaal Herstel,

tot Minister van Oorlog, luitenant-kolonel A. H. J. L. Fievez, chef van Bureau II van het Militaire Kabinet van den Minister van Oorlog,

tot Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen, mr. J. A. Jonkman, oud-Voorzitter van den Volksraad;

d. ir. H. Vos op de meest eervolle wijze wordt ontheven van het beheer van het Departement van Handel en Nijverheid en hem wordt opgedragen het beheer van het Departement van Verkeer;

e. tijdens de ontstentenis van een Minister van Marine het beheer van het Departement van Marine ad interim wordt opgedragen aan den Minister van Oorlog luitenant-kolonel A. H. J. L. Fievez.

Dit besluit wordt voor kennisgeving aangenomen;

8°. een missive van de Commissie voor de huishoudelijke aangelegenheden, ten geleide van de Raming der voor de Tweede Kamer in 1947 benooidigde uitgaven.

Deze stukken, welke alleen voor de leden zullen worden gedrukt, zullen worden gezonden aan de afdelingen;

9°. een missive van de Commissie van beroep voor de ambtenaren van de Stenographische Inrichting der Staten-Generaal, houdende mededeeling, dat deze commissie als medelid, tevens voorzitter der commissie, heeft benoemd den heer mr. A. Anema, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen;

10°. de volgende verzoekschriften:

twee, betreffende het reeds door de Kamer aangenomen ontwerp van wet houdende maatregelen ten einde tijdelijk in dringende gevallen door de verleening van consumentencredieten het aankopen van onontbeerlijke duurzame gebruiksgoederen te vergemakkelijken, van:

het dagelijksch bestuur der Bedrijfsgroep Financieringsinstellingen en Credietinstellingen, te Amsterdam;

het bestuur van de Stichting van den Arbeid, te 's-Gravenhage;

een, van A. J. Lieth, te Haarlem, betreffende het vorderen van zijn woning te Driebergen-Rijsenburg.

Deze adressen zullen worden gesteld in handen van de Commissie voor de Verzoekschriften;

11°. de volgende adhaesie-verklaringen aan het adres van den raad der gemeente Standaardbuiten, betreffende vergoeding van oorlogsschade in dien zin, dat de schaderegeling wordt gebaseerd op den grondslag van de werkelijke kosten van herstel, van:

de raden der gemeenten Hemmen, Veenendaal, Veghel.

Deze stukken worden voor kennisgeving aangenomen;

12°. de volgende geschriften:

een, van de Nederlandsche Reedersvereniging, te 's-Gravenhage, in verband met het door deze vereniging ingezonden adres betreffende het ontwerp van wet in zake de Vermogensaanwasbelasting.

Dit stuk zal worden gesteld in handen van de Commissie van Voorbereiding voor genoemd ontwerp van wet;

een, van den voorzitter van de vereniging „Grooter Nederland Actie”, ter bevordering van Nederlandsche volksplantingen op Nieuw-Guinea, te Nakorn Pathom, Siam, ten geleide van een aan Hare Majesteit de Koningin gericht open brief betreffende den hoogen nood, waarin de Nederlandsche Blijversgroep in Indië verkeert.

Dit stuk zal worden nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden;

een, van den voorzitter en den secretaris van den Hindostaansch-Javaanschen Centralen Raad in Suriname, te Paramaribo, ten geleide van 10 exemplaren van de moties betreffende de grieven, wenschen en verlangens der Hindostani's en Javanen in Suriname, bekendgemaakt in de openbare vergadering van dien raad van 9 Juni 1946.

Deze stukken zullen worden nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden;

(Voorzitter e. a.)

een schrijven betreffende de toekenning van invaliditeits- en ouderdomspensioen.

Dit schrijven wordt als ongeteekend ter zijde gelegd;

13°. de volgende boekwerken:

van den bibliothecaris van de Landbouwhoogeschool te Wageningen, de academische proefschriften van:

Tj. J. Huisman, „Een onderzoek naar de invloed van de celmembranen en eenige andere factoren op de verteringscoëfficiënten”;

P. van der Burg, „Bijdrage tot de kennis van de caseïnaat-phosphaat-phase der melk”;

G. W. Harmsen, „Onderzoekingen over de aërobe cellulose-ontleding in den grond”;

van de Bibliotheek van de Nederlandsche Economische Hoogeschool te Rotterdam, het academisch proefschrift van J. G. Ramaker, „Vervoer en Verkeer in de Nederlandsche stad”.

Deze boekwerken zullen worden geplaatst in de boekery der Kamer.

De **Voorzitter**: De Centrale Afdeling heeft besloten in de afdelingen te doen onderzoeken op Woensdag 10 Juli a.s. te elf uur de volgende ontwerpen van wet:

Opheffing Nederlandsche Gerechten op Britsch territorium (201);

Wijziging van de hooger-onderwijswet (205);

Voorziening met betrekking tot de territoriale bevoegdheid van enkele notarissen (209);

Wijziging Kinderbijslagwet (210);

Ongevallenverzekering van in Nederland wonende werklieden, die in Duitschland in de grensstreek werkzaam zijn (221);

Verlenging van de machtiging als bedoeld in artikel 1, lid 1, van het Machtigingsbesluit geldzuivering (*Staatsblad* no. F 133) (222);

Aanvulling van lijst A, bedoeld in artikel 16 van het Besluit Bezettingsmaatregelen (225);

Voorzieningen op het gebied van den industrieelen eigendom met het oog op de buitengewone omstandigheden, verband houdende met den oorlog (233);

Wijziging der Ziektewet (234);

Goedkeuring van de hernieuwde aanvaarding van de verplichte rechtspraak overeenkomstig artikel 36, lid 2, van het Statuut van het Internationale Gerechtshof (243).

Ingevolge de mij in de vergadering van 28 Juni jl. verleende machtiging benoem ik in de Commissie van Voorbereiding voor het ontwerp van wet inzake de Vermogensaanwasbelasting (166) tot leden de heeren Lucas, Donker en van den Heuvel, respectievelijk in de plaats van de heeren IJsselmuiden, Hofstra en Smallemoed,

en tot plaatsvervangers van de heeren Bierema, Teulings, Lucas, Schilthuis, van den Heuvel en Donker, respectievelijk de heeren Korthals, Kortenhorst, van der Weijden, van Walsum, de Wilde en Hoogearspeel.

Ik geef thans het woord aan den heer Minister-President, die het mij gevraagd heeft, tot het afleggen van een verklaring.

De heer **Beel**, Minister-President: Mijnheer de Voorzitter! Het Kabinet, dat ik hiermede de eer heb aan de Kamer voor te stellen, acht het zich tot een voorrecht aanstonds na zijn optreden de Volksvertegenwoordiging mededeeling te doen van de beginselen, waarop het zijn beleid wenscht te grondvesten.

Het vorige Kabinet, Mijnheer de Voorzitter, heeft bij zijn optreden verklaard zijn werkzaamheden te zullen richten op herstel en vernieuwing, en onder de bezielende leiding van

(Minister Beel)

zijn Voorzitter, dien ik van deze plaats gaarne hulde breng, heeft het inderdaad menige schrede op den weg naar dit doel gezet.

Dit Kabinet beschouwt zijn optreden als een teeken, dat thans, ruim een jaar na de bevrijding, herstel en vernieuwing voortgang hebben gemaakt in ons land. Voor het eerst immers na zeven jaren treedt thans een Kabinet op, dat wederom naar normale constitutioneele gebruiken tot stand kwam. Ik zou zelfs nog verder kunnen gaan; voor het eerst sinds 1925, toen, naar een uitdrukking, in deze Kamer gebedigd, een oud bestand ten val kwam, treedt thans een Kabinet op, dat wederom tot stand kwam in nauw overleg met die groepen in de Volksvertegenwoordiging, waarop het steunt. In zoverre dit Kabinet de traditie der goede verbanden met een gevestigde meerderheid in de Kamer uit den ouden tijd der parlementaire Kabinetten weer opneemt, waarbij het nochtans vertrouwt, dat zijn beleid veelal breder instemming zal verkrijgen, beschouwt dit Kabinet zijn optreden als een herstel van een vorm, die in ons constitutioneele leven tot sterke Regeeringen placht te leiden. Naar den vorm derhalve een uiting van herstel, beschouwt dit Kabinet zich zelf echter naar den inhoud als een uiting van vernieuwing. Het oude bestand heeft plaats gemaakt voor een nieuw, dat overeenkomstig den wensch, door de meerderheid van het Nederlandsche volk bij de verkiezingen van de Staten-Generaal uitgesproken, een vooruitstrevend karakter draagt.

Dit Kabinet, Mijnheer de Voorzitter, stelt zich ten doel alle krachten, waarover het Nederlandsche volk beschikt, te richten op een zoo snel en zoo volledig mogelijk herstel van onze volkswelvaart, de stoffelijke zoowel als de geestelijke, en op een zoo rechtvaardig mogelijke verdeling van en een zoo gelijk mogelijke toegang tot de stoffelijke en geestelijke goederen, waarvan het bezit de welvaart der gemeenschap bepaalt. Herstel van de stoffelijke welvaart zal moeten geschieden in de eerste plaats door de opvoering van de nationale productie, welke voorwaarde is voor het bereiken van een hooger welvaartspeil. Behalve aan voortbrenging voor de binnenlandsche markt zal bijzondere aandacht worden besteed aan de productie voor export en het leveren van diensten aan het buitenland, waarvan de mogelijkheid tot handhaving van den noodzakelijken invoer afhangt. Daarnaast staat een krachtige voortzetting van den wederopbouw, in het bijzonder in de geteisterde gebieden. De Regeering acht het noodzakelijk ook aan het herstel van de welvaart krachtige leiding te geven. Leiding in dier voege, dat de Regeering, voorgeleid door een voorbereidend en adviseerend planbureau, in nauw overleg met de Volksvertegenwoordiging richtlijnen zal aangeven, samengevat tot een nationaal welvaartsplan, volgens welke het herstel der welvaart zal worden nagestreefd, mede door bij de uitvoering het volle profijt te trekken van de zelfwerkzaamheid van individuen en groepen, wier activiteit de Regeering zich voorstelt zoo krachtig mogelijk te bevorderen. Dit zal haar tevens de gelegenheid verschaffen om waar mogelijk de rechtstreeksche overheidsbemoeiing, die onder den druk der omstandigheden van de laatste jaren sterk was toegenomen, ingrijpend in te krimpen en mede aldus den grondslag te leggen voor een gezondmaking der financiële positie van den Nederlandschen Staat. Op deze gezondmaking zal het streven der Regeering ernstig zijn gericht. Daarbij zal worden voortgebouwd op de reeds getroffen en voorbereide maatregelen op monetair, budgetair en fiscaal terrein.

Mede in verband met de centrale positie van de Nederlandsche Bank ten aanzien van het kredietwezen zal haar socialisatie worden bevorderd. Nopens de socialisatie van andere daarvoor blijkens in te stellen onderzoek is, aanmerking komende bedrijven zullen voorstellen worden voorbereid.

Ten aanzien van de verdeling der stoffelijke goederen gaat de Regeering uit van een erkenning der hooge waarde van den arbeidenden mensch en van het beginsel, dat aan iederen burger de mogelijkheid tot arbeiden, alsmede een redelijke bestaanszekerheid, toekomt. De Regeering ziet dit niet enkel als voortvloeiende uit den eisch van sociale rechtvaardigheid, maar tevens als voorwaarde voor het behoud van ons democratisch Staatsbestel. Haar voornemens tot het bevorderen van een opvoering der productie bieden haar voldoende mogelijkheden tot het in belangrijke mate verruimen der werkgelegenheid. Aan den eisch, het verschaffen van een redelijke bestaanszekerheid, stelt zij zich voor te voldoen door een constructieve loon- en prijspolitiek, alsmede door een uitbreiding

Regeringsverklaring.

(Minister Beel)

der sociale verzekering, waarbij in het bijzonder de ouderdomszorg de aandacht zal hebben. Ten slotte stelt de Regeering zich voor overal, waar bijzondere omstandigheden zulks noodzakelijk maken, ook bijzondere maatregelen ter verwezenlijking van het beginsel der gelijkheid van lasten en gelijkheid van kansen te treffen. Daarbij denkt de Regeering in het bijzonder aan de bescherming van het groote gezin.

Gestreefd zal worden naar versteviging van de positie van den landbouw en tuinbouw, o.m. door rationalisatie van productie en afzet, waarbij bevorderd dient te worden, dat aan het kleine boeren- en tuindersbedrijf een economisch verantwoorde grondslag wordt gegeven.

Stoffelijke welvaart, Mijnheer de Voorzitter, kan naar de overtuiging van deze Regeering een volk niet wezenlijk gelukkig maken, wanneer zij niet steunt op geestelijke welvaart. Ook daaraan stelt de Regeering zich dus voor bijzondere aandacht te besteden. Daarbij gaat zij uit van de gedachte, dat een oplossing van de geestelijke moeilijkheden, waarmee ons volk te kampen heeft, slechts kan worden gevonden, wanneer men uitgaat van de zedelijke beginselen, die aan onze beschaving ten grondslag liggen en zonder welke geen goed geordend gemeenschapsleven mogelijk is. Dat is de erkenning, dat het Christendom voor zeer groote groepen van ons volk de bron is, waaruit zij haar geestelijke krachten putten en welks zedelijke normen door vele aanhangers van andere dan Christelijke overtuiging eveneens worden aanvaard. Op dien grondslag stelt zij zich voor een versterking van het gezag, een herstel van de diep geschokte publieke moraliteit, een wettelijke zoowel als sociaal-economische erkenning van de hooge waarde van het gezin en een vernieuwing van het onderwijs, waarbij de versterking van het besef van de waarde der geestelijke en zedelijke beginselen en normen — waarover ik zoeven sprak — voor individu en gemeenschap, de karaktervorming, de esthetische vorming en de staatsburgerlijke vorming sterker dan tot dusver het geval is op den voorgrond zullen treden.

Zij stelt zich ook voor deze geestelijke goederen, alsmede de culturele goederen, waarover ons volk nog steeds beschikt, zoo algemeen mogelijk, onder meerdere door steun aan culturele instellingen en organisaties van cultureelen en jeugdvormenden aard, toegankelijk te maken. Aan de ernstig geschokte volksgezondheid zal volle aandacht worden gewijd.

Bij dit alles, Mijnheer de Voorzitter, mag het staatkundig leven niet buiten beschouwing blijven. Ook daarover heeft deze Regeering zich bepaalde beginselen tot richtsnoer gesteld. Voor wat aangaat onze betrekkingen met het buitenland, is zij zich ten volle bewust van het groote belang voor het Koninkrijk der Nederlanden om zijn positie in internationaal verband in de komende jaren te bevestigen, in overeenstemming met de betekenissen van het Rijk in en buiten Europa. De Regeering zal met kracht haar hulp blijven geven aan de organisatie en de ontwikkeling van de Vereenigde Naties.

Met kracht zal worden voortgewerkt aan den opbouw van een effectieve strijdmacht ter zee, te land en in de lucht, welke bescherming van de nationale en van de internationale rechtsorde ten doel heeft.

Reeds werd opgemerkt, Mijnheer de Voorzitter, dat de Regeering zich ten aanzien van de uitvoering harer economische en vanzelfsprekend ook van haar sociale plannen op het standpunt stelt, dat de sterk toegenomen Overheidsbemoeienis geleidelijk zal moeten plaats maken voor de zelfwerkzaamheid van individuen en van lagere, met publiekrechtelijke bevoegdheid omkleede organen, waarbij nochtans er voor dient te worden gewaakt, dat reeds vanaf de eerste voorbereiding van de regelingen der bedrijfsorganen het algemeen belang en waar noodig de algemeen leidende taak der Overheid tot gelding komt. Deze opvatting huldigt de Regeering ook voor andere terreinen dan het sociaal-economische. Haar beleid zal er op gericht zijn in ruime mate gebruik te maken van de mogelijkheden, die onze Grondwet te dien aanzien reeds bevat. Daarnaast stelt zij zich voor zoo spoedig mogelijk een algeheele herziening van de Grondwet te doen

(Minister Beel e. a.)

voorbereiden, welke o. m. gericht is op een verdere uitbreiding van die beginselen, alsmede op de erkenning van de rechten der burgers, aangeduid in wat hiervóór werd opgemerkt over de verdeling van de nationale welvaart.

Mijnheer de Voorzitter! Ik kom thans tot het punt, dat in de laatste maanden aller gedachten gespannen houdt: nl. de herziening van de positie van de overzeesche Staatsdeelen en van hun verhouding tot Nederland. De Regeering blijft zich stellen op den grondslag der Koninklijke rede van 7 December 1942. De daarin aangegeven richtlijnen zullen echter in haar uitwerking aanpassing behoeven aan de veranderde omstandigheden. Aan de bijeen te roepen Rijksconferentie zal de Regeeringsverklaring van 10 Februari 1946, als bevattende het kader, waarbinnen ook de huidige Regeering bereid is tot de regeling van een nieuwe staatkundige verhouding te komen, worden voorgelegd.

Ten aanzien van Oost-Indië streeft de Regeering er voorts naar voor de uitvoering van de taak van het opperbestuur in dat Rijksdeel voor den huidigen overgangstijd, m. a. w. totdat een nieuwe rechtsorde, waarvoor het Koninkrijk de verantwoordelijkheid zal kunnen dragen, kan worden gevestigd, een voor deze periode geëigend bestuursorgaan te vormen. Hiertoe worden voorstellen ontworpen.

Ten aanzien van West-Indië zal het, naar de Regeering vertrouwt, mogelijk blijken om voor Suriname en de Nederlandsche Antillen binnen het huidig grondwettelijk verband reeds tot een aantal voorloopige herzieningen te komen, die aan de daar heersche verlangens bevrediging zullen schenken.

De Regeering is zich den ernst van het Indonesisch probleem ten volle bewust, nochtans vertrouwt zij, dat een vredelievende oplossing daarvan, welke het welzijn zoowel van het Indonesische als van het Nederlandsche volk, alsmede van alle andere bevolkingsgroepen, zal dienen, zoo spoedig als maar mogelijk is, mede dank zij eenerzijds de aloude banden en anderzijds het ook hier levend begrip voor den drang naar zelfstandigheid, zal kunnen worden verwezenlijkt en hierdoor ook de gezamenlijke taak van alle Staatsdeelen in de internationale samenleving weer zal kunnen worden opgenomen en vervuld.

Dit, Mijnheer de Voorzitter, zijn de beginselen, waarop de Regeering haar beleid wenscht te bouwen. Zij heeft gemeend niet in nadere concretiseering harer plannen voor de komende zittingsperiode te moeten treden, omdat de plechtige opening dezer zitting op 23 Juli a.s. haar daartoe de gelegenheid biedt.

Zij is er zich van bewust, dat talrijke en groote moeilijkheden haar weg zullen kruisen. Nochtans meent zij haar taak te moeten aanvaarden in de overtuiging, dat zij wordt geschraagd door het vertrouwen van de Volksvertegenwoordiging, met wie het haar een eer zal zijn nauw te mogen samenwerken. Zij is er zich ten slotte diep van bewust, dat de goed-christelijke en niet minder goed-vaderlandsche zeggwijze: „Aan Godes zegen is alles gelegen”, ook van toepassing is op de groote taak, waarvoor zij zich ziet gesteld: het leiden van ons volk naar een betere toekomst, waarbij de idealen, welke in de donkere uren der bezetting zoovelen bezielde, ons volk blijvend mogen inspireeren.

De **Voorzitter**: Aangezien mij gebleken is, dat een bespreking van de door de Regeering afgelegde verklaring wordt gewenscht, stel ik voor, deze bespreking aan de orde te stellen tegen a.s. Dinsdag, te één uur.

Daartoe wordt besloten.

De **Voorzitter**: Ik stel aan de Kamer voor, het voor de leden ter inzage gelegde gedeelte van het officieele verslag der *Handelingen* van de vorige vergadering goed te keuren.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt gesloten.